

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського

Кафедра гуманітарних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету туризму

_____доц. Холявка В. З.

_____» _____ 2020 р.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

спеціальність: 073 – «Менеджмент»

рівень вищої освіти – бакалавр

Львів – 2020 рік

Труба Р.І. Історія України: робоча програма обов'язкової навчальної дисципліни для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», рівень вищої освіти - бакалавр / Р. І. Труба.- Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2020. - 18 с.

РОЗРОБНИКИ: **Труба Руслана Іванівна**, канд.іст. наук, доцент кафедри гуманітарних дисциплін

РЕЦЕНЗЕНТИ: СОЛЯР Ігор Ярославович – доктор історичних наук, професор, директор Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри гуманітарних дисциплін

кандидат історичних наук, професор _____ Полянський О. А.

Схвалено Вченою радою факультету туризму

Протокол № 1 від « » жовтня 2020 року

« ____ » _____ 2020 року

Декан _____ Холявка В.З.

© Труба Р.І., 2020

© Львівський державний університет фізичної культури ім.І.Боберського, 2020

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 07 «Управління і адміністрування»	Обов'язкова	
	Освітня програма «Менеджмент»		
	Спеціальність 073 – «Менеджмент»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – історична довідка, слайд-презентація.		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		II-й – для студентів факультету туризму	II-й – для студентів факультету туризму
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Рівень вищої освіти : перший (бакалаврський) рівень	30 год	10 год
		Семінарські	
	30 год	4 год.	
	Самостійна робота		
	120 год.		
	Індивідуальні завдання.		
Вид контролю: іспит			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета дисципліни полягає в розкритті закономірностей та особливостей політичного, економічного, соціального та культурного розвитку України, її відносин з іншими державами та народами.

2.2. Завдання дисципліни

- подати наукову періодизацію історії України, характерні риси основних періодів української історії, їх особливості, визначальні події та явища в кожному з них;
- узагальнити досвід національного державотворення, традиції української державності, значення боротьби українського народу за її відродження та збереження;
- розкрити історію суспільно-політичних та соціально-економічних процесів в Україні, основні етапи українського національно-визвольного руху, його конкретний зміст та організаційні форми, визначити місце і роль в українській історії видатних історичних осіб;
- висвітлити зміст і особливості розвитку української матеріальної та духовної культури, її взаємозв'язок із світовою культурою.
- показати найважливіші події та явища української історії в контексті світової історії, роль України в системі міжнародних відносин.

2.3. Очікувані результати

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

- оволодіти сучасними методами історичного пізнання, історичним термінологічно-понятійним апаратом;
- зрозуміти сутність, природу та генезис історичних явищ, вміти здійснювати їх аналіз та узагальнення, з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки історичних подій і процесів;
- виважено оцінювати роль суб'єктивних і об'єктивних чинників в історичному процесі, подіях і явищах вітчизняної історії;
- знати основні праці вітчизняних і зарубіжних істориків, присвячених актуальним проблемам історії України;
- на основі методів наукового пошуку опанувати новітні історичні концепції.

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

- Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів навчання:
- **1) загальні компетентності:**
- **ЗК 2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- **ЗК 13.** Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- **2) фахові компетентності:**
- **СК 6.** Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

- **Програмні результати навчання:**
- **ПРН 2.** Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
- **ПРН 15.** Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I.

ТЕМА 1 Вступ до історії України. Первісне суспільство і перші державні утворення на території України

ТЕМА 2. Київська Русь. Галицько-Волинське князівство: зародження державності українського народу (IX – перша половина XIV ст.)

ТЕМА 3. Україна в другій половині XIV – першій половині XVII ст.: литовсько-польська доба

ТЕМА 4. Українська національна революція середини XVII ст.: формування козацької держави

ТЕМА 5. Україна в другій половині XVII – XVIII ст.: доба Руїни та Гетьманщини

ТЕМА 6. Україна у складі Російської та Австрійської імперій: колоніальна політика російського самодержавства та австрійського абсолютизму; національне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.)

II.

ТЕМА 7. Українська національна революція 1917–1921 рр.: відродження української державності

ТЕМА 8. Україна у міжвоєнний період (1921 – 1938 рр.): утвердження тоталітарного режиму; спадкоємність традицій боротьби за незалежну українську державу

ТЕМА 9. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.)

ТЕМА 10. Україна в др. пол. 40-х – пер. пол. 80-х ст. XX ст.: трансформації суспільно-політичного та економічного розвитку

ТЕМА 11. Україна на шляху до незалежності (середина 80-х ст. XX ст. – 2021 р.)

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	ТЕМИ	лекції	семінари
	Теми I модуля	К-сть год.	К-сть год.
1.	Вступ до історії України. Первісне суспільство і перші державні утворення на території України	4	4
2.	Київська Русь. Галицько-Волинське князівство: зародження державності українського народу (IX – перша половина XIV ст.)	2	2
3.	Україна в другій половині XIV – першій половині XVII ст.: литовсько-польська доба	2	2
4.	Українська національна революція середини XVII ст.: формування козацької держави	2	2
5.	Україна в другій половині XVII – XVIII ст.: доба Руїни та Гетьманщини	4	4
6.	Україна у складі Російської та Австрійської імперій: колоніальна політика російського самодержавства та австрійського абсолютизму; національне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.)	4	4
	Всього за I модуль	18	18
	Теми II модуля		
7.	Українська національна революція 1917–1921 рр.: відродження української державності	4	4
8.	Україна у міжвоєнний період (1921 – 1938 рр.): утвердження тоталітарного режиму; спадкоємність традицій боротьби за незалежну українську державу	2	2
9.	Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.)	2	2
10.	Україна в др. пол. 40-х – пер. пол. 80-х рр. XX ст.: трансформації суспільно-політичного та економічного розвитку	2	2
11.	Україна на шляху до незалежності (середина 80-х рр. XX ст. – 2021 р.)	2	2
	Всього за II модуль	12	12
	Разом	30	30

4.1. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Теми	Самостійна робота
	Теми I модуля	
1.	Стародавня доба в історії України	16
2.	Київська Русь і Галицько-Волинська держава в історії України	8
3.	Перший поділ України. Місце і роль українського козацтва та Запорозької Січі в боротьбі за українську державність	8
4.	Перша українська національна революція середини XVII ст.	6
5.	Боротьба за українську державність наприкінці XVII–XVIII століттях	16
6.	Суспільно-політичний рух й національне відродження в Україні наприкінці XVIII на початку ХХ ст.	16
	Всього за I модуль	72
	Теми II модуля	
7.	Друга українська національна революція 1917–1921 рр.	16
8.	Україна між Першою та Другою світовими війнами: проблеми політичного та соціально-економічного розвитку й боротьби за національну державність	8
9.	Україна у Другій світовій війні (1939–1945 рр.)	8
10.	Українська РСР в другій половині 40-х – першій половині 80-х рр. ХХ ст.: трансформація суспільного розвитку	8
11.	Третя українська національна революція (кінець 80-х рр. ХХст. – 2021 р.)	8
	Всього за II модуль	48
	Разом	120

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
(не передбачено)

6. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ
(не передбачено)

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції із використанням відеоматеріалів, презентацій, інтерактивних методик(мозковий штурм), диспут, робота з науковою літературою.

Словесні, наочні, практичні; евристичний, частково-пошуковий, дослідницький, метод проблемного викладання.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль – відповіді та доповнення на семінарських заняттях, презентації, історичні повідомлення; проміжний контроль – написання контрольних робіт, підсумковий контроль – іспит.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань, умінь і навичок студентів з навчальної дисципліни «Історія України» здійснюється на основі комплексного підходу з використанням рейтингової системи оцінки знань студентів за 100-бальною шкалою.

№ заняття	ТЕМИ СЕМІНАРІВ	бали
	Теми I	
1-2.	1.Вступ до історії України. Первісне суспільство і перші державні утворення на території України	0-6
3.	2.Київська Русь. Галицько-Волинське князівство: зародження державності українського народу (IX – перша половина XIV ст.)	0-3
4.	3.Україна в другій половині XIV – першій половині XVII ст.: литовсько-польська доба	0-3
5.	4.Українська національна революція середини XVII ст.: формування козацької держави	0-3
6.	5.Україна в другій половині XVII – XVIII ст.: доба Руїни та Гетьманщини	0-6
7-8.	6.Україна у складі Російської та Австрійської імперій: колоніальна політика російського самодержавства та австрійського абсолютизму; національне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.)	0-6
	KPN№1	0-6
	Теми II	
9-10.	7.Українська національна революція 1917–1921 рр.: відродження української державності	0-6
11.	8.Україна у міжвоєнний період (1921 – 1938 рр.): утвердження тоталітарного режиму; спадкоємність традицій боротьби за незалежну українську державу	0-3
12.	9.Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.)	0-3
13-14.	10.Україна в др. пол. 40-х – пер. пол. 80-х рр. XX ст.: трансформації суспільно-політичного та економічного розвитку	0-3
15.	11. Україна на шляху до незалежності (середина 80-х рр. XX ст. – 2021 р.)	0-3
	KPN№2	0-6
	ІСПИТ	0-50
	РАЗОМ	100

Семестрова оцінка студента формується на основі суми балів, які він отримує за роботу впродовж семестру:

1. Робота на семінарських заняттях (поточний контроль – відповіді та доповнення на семінарських заняттях, слайд-презентації, інформаційні довідки¹) - 38 балів.

2. Проміжний контроль (написання контрольних робіт) – 12 балів

3. Підсумковий контроль (іспит) – 50 балів.

Відповідь студента на семінарському занятті

оцінюється на «відмінно», коли студент дає вичерпну відповідь на поставлене питання, демонструє знання фактологічного матеріалу, основних теоретичних проблем курсу.

Оцінка «добре» передбачає в цілому правильну відповідь на поставлене питання, але на додаткові запитання викладача відповідає з деякими погрешностями.

«Задовільно» виставляється при наявності окремих помилок при висвітленні фактологічного матеріалу з даної проблеми, студент частково знає відповідь на запропоновані питання і демонструє наявність окремих елементів самостійного мислення.

«Незадовільно» – за повну непідготовленість до заняття.

До екзаменаційної відомості вносяться результати поточного, а також їх сумарна оцінка за 100-бальною системою, 4-бальною шкалою оцінювання та оцінкою за шкалою ECTS. Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-х бальну шкалу за системою ECTS.

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

¹ Відповіді та доповнення на семінарських заняттях, слайд-презентації, інформаційні довідки оцінюються від 0-3 бали (0- незадовільно; 1- задовільно; 2- добре; 3-відмінно).

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчальна програма із дисципліни <http://repository.ldufk.edu.ua/>
2. Труба Р.І. Історія України: робоча програма обов'язкової навчальної дисципліни для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», рівень вищої освіти - бакалавр / Р. І. Труба.- Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2020. <http://repository.ldufk.edu.ua/>
3. Комплект текстів лекцій. <http://repository.ldufk.edu.ua/>
4. Навчально-методичний посібник до курсу (Полянський О. Історія України: [навч. посіб. для семінарських занять для студ. неіст. спец. ВНЗ]/Олег Полянський, Руслана Труба. – Львів, 2011. – 468 с. <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/3447/1/Poljanskyy%20O.%2c%20Truba%20R..pdf>
5. Труба Р.І., Полянський О.А. Історія України: дидактичне забезпечення самостійної роботи для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», рівень вищої освіти - бакалавр / Р.І. Труба Р.І., О.А.Полянський. - Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2020. – 56 с. <http://repository.ldufk.edu.ua/>
6. Труба Р.І., Полянський О.А. Історія України: методичні вказівки для проведення семінарських занять для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», рівень вищої освіти - бакалавр / Р.І. Труба., О.А. Полянський. - Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2020. <http://repository.ldufk.edu.ua/>
7. Труба Р. І. Методичні рекомендації для написання контрольних робіт з курсу «Історія України». – Львів, 2018. <http://repository.ldufk.edu.ua/>
8. Труба Р.І. Історія України: екзаменаційні вимоги для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», рівень вищої освіти - бакалавр / Р.І. Труба - Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2020. <http://repository.ldufk.edu.ua/>

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бойко О. Д. Історія України: навч. посіб. - 6-те вид., доп. – К.: Академвидав, 2016. – 720с. (Альма-матер). https://ftfsite.ru/wp-content/files/istorija_ukrajiny_bojko.pdf
2. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX–XX ст. / Я. Грицак. – К., 2019. – 656 с. <http://history.franko.lviv.ua/PDF%20Final/Grycak.pdf>
3. Енциклопедія історії України: у 10-ти т. / редкол.: В.А. Смолій (голова), Я.Д. Ісаєвич, С.В. Кульчицький [та ін.]. – К.: Наукова думка, 2005-2018. <http://resource.history.org.ua/item/0001124>
4. Пасічник М. Історія України: розвиток державності та культури : [навч. посіб. для студентів ВНЗ]. - Львів : Укр. акад. друкарства, 2016. - 415 с.
5. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. К., 2015. http://chtyvo.org.ua/authors/Plokhii_Serhii/Brama_Yevropy_Istoriia_Ukrainy_vid_s kifskykh voien_do_nezalezhnosti/
6. Полянський О., Труба Р. Історія України: [навч. посіб. для сем. занять для студ. неіст. спец. ВНЗ] / Олег Полянський, Руслана Труба. – Львів, 2011. – 468 с <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/3447/1/Poljanskyy%20O.%2c%20Truba%20R..pdf>
7. Революція Гідності: методичні матеріали. К., 2015. 46 с. https://don.kyivcity.gov.ua/files/2015/11/13/2015_metodichka_revoluciya_gidnosti_4.pdf
8. У кігтях двоголавих орлів. Творення модерної нації. Україна під скіпетрами Романових і Габсбургів.– Харків, 2016. – 352 с.
9. Час народів. Історія України XIX століття: Навчальний посібник / За заг. ред. М. М.Мудрого. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. - 408 с. – Режим доступу: http://chtyvo.org.ua/authors/Mudryi_Marian/Chas_narodiv_Istoriia_Ukrainy_XIX_stolittia/

Додаткова

1. Історія України : А-Я : енцикл. довід. / упорядкув. та наук, ред.: І. Підкова, Р. Шуст, І. Гирич. НАН України. Інститут історії України. - К.: Генеза, 2008. - Вид. 3 доопр. і доповн. - 1520 с.
2. Історія України / за ред. В. Смолія. – 3-тє вид., доп. й перероб. - К.: Альтернативи, 2002. – 471с.
3. Історія України / кер. авт. кол. Ю. Зайцев. – Вид.4-те. – Львів: Світ, 2003. – 520 с.
4. Історія українського козацтва: Нариси: у 2 т. / редкол.: В. А. Смолій [та ін.]. – К.: Києво-Могилянська академія, 2006. – Т. 1. – 800 с.; – 2007. – Т. 2. – 724 с.
5. Мицик Ю. Історія України : навч. посіб. / Ю. Мицик, О. Бажан. – К. : Кліо, 2015. - 677 с.
6. Остафійчук В. Історія України: сучасне бачення: навч. посіб. / В. Остафійчук. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2006. – 422с.
7. Полянський О. Західна Україна у двох революціях: 1848–1918. Тернопіль: Джура, 1998. 52 с.
8. Полянський О. Валентин Мороз: постать на тлі епохи // Мандрівець. 2009. № 6. С. 83–88.

9. Полянський О. Українська національна революція 1917–1920 рр. в історичній концепції Валентина Мороза // Україна : культурна спадщина, національна свідомість, державність. Л., 2009. Вип. 18. С. 682–693.
10. Полянський О. Історичні силуети. Тернопіль: ЛІЛЕЯ, 1998. 128 с.
11. Полянський О. Курс лекцій з історії України. Остання чверть XVIII – середина XIX ст. Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. 192 с.
12. Полянський О. Армія нескорених. До 60-річчя УПА. Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. 48 с.
13. Полянський О. Український рух Опору в 1921 – 1939рр. Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. 64с
14. Русь «після Русі». Між короною і булавою. Українські землі від королівства Русі до Війська Запорізького / [В. М. Горобець та ін.]. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. - 351, [16] с. (Історія без цензури).
15. Таїрова-Яковлева Т. Повсякдення, дозвілля і традиції козацької еліти Гетьманщини. К., 2018. 184 с.
16. Тіні згаданих предків. Від склавинів до русинів. Прадавня Україна, Русь і походження українців / [Михайло Відейко та ін. ; упоряд. Кирило Галушко]. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 351, [16] с. (Історія без цензури).
17. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України / Н. Яковенко. – 2-ге вид., перероблене та розшир. – К.: Критика, 2005. – 584 с. <http://history.franko.lviv.ua/PDF%20Final/Jakovenko.pdf>

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Бібліотеки

1. Бібліотека Львівського державного університету фізичної культури, м. Львів
<http://repository.ldufk.edu.ua/> Репозитарій бібліотеки Львівського державного університету фізичної культури
2. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника НАН, м. Львів, вул. Стефаника, 2.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Київ
<http://www.nbuv.gov.ua/>

Інтернет:

www.history.org.ua	Інститут історії Національної Академії наук України
www.nbuv.gov.ua	Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського
www.memory.gov.ua	Український інститут національної пам'яті
history.vn.ua	Книги та підручники з історії України та всесвітньої історії
www.http://www.thehistorynet.com	Інформація з всесвітньої історії (англомовний сайт)
www.nsta.org	NSTA (Британське наукове співтовариство вчителів)
www.cossackdom.com	Історія українського козацтва
www.prostir.museum	Музейний простір України

14. ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ВИМОГИ

1. «Історія України» як наукова дисципліна.
2. Джерела та література курсу «Історія України».
3. Археологічна періодизація стародавньої доби історії України.
4. Трипільська культура в історії України.
5. Перші історичні народи на території України.
6. Грецька колонізація Північного Причорномор'я та Криму у VII до н.е. - V ст. н.е.
7. Формування східних слов'ян. Їх суспільний устрій, культура, взаємини з іншими народами.
8. Етногенез українського народу. Походження терміну «Україна». Національна символіка.
9. Виникнення Давньоруської держави: антський і дулібський союзи племен. Походження терміну «Русь». Норманська та антинорманська теорії.
10. Періодизація Давньоруської держави. Династії Києвичів та Рюриковичів.
11. Суспільний устрій та економіка Давньоруської держави у IX-XII ст.
12. Культура Давньоруської держави.
13. Язичництво та християнство в Русі. Хрещення Русі та його історичне значення.
14. Розпад Давньоруської держави: причини та наслідки.
15. Боротьба Русі з кочівниками (X-XIII ст.).
16. Міжнародні зв'язки Давньоруської держави.
17. Галицько-Волинське князівство: утворення, розвиток та роль в історії української державності.
18. Перший поділ і загарбання українських земель іноземними державами у XIV-XVI ст. Кревська та Люблінська унії.
19. Українські землі в складі речі Посполитої: політичний статус, соціально-економічний та духовно-культурний розвиток. Брестська унія.
20. Польський, литовський, російський, татарський та єврейський фактори в історії України XIV-XVIII ст.
21. Причини та версії виникнення українського козацтва та його роль в історії України.
22. Військова організація та військове мистецтво українського козацтва.
23. Утворення Запорозької Січі. Військові, господарські та державницькі аспекти її функціонування.
24. Козацько-селянські повстання кінця XVI – першої третини XVII ст.
25. Причини, характер і періодизація Національно-визвольної війни українського народу під проводом Богдана Хмельницького.
26. Військові дії у 1648-1653 рр. Зборівський та Білоцерківський мирні договори. Битви під Батогом та Жванцем.
27. Утворення Української козацької держави середини XVII ст., її політичний та адміністративно-територіальний устрій. Зміни в соціально-економічному житті.
28. Переяславська угода та Березневі стаття 1654 р. і їх наслідки для України.
29. Політична ситуація в Україні у 50 – 60-х рр. XVII ст. Віленське перемир'я та Гадяцький договір. Конотопська битва.
30. Поділ України на Правобережну та Лівобережну. Андрусівський договір та Вічний мир.
31. Російсько-українські відносини наприкінці XVII – на початку XVIII ст. Полтавська битва. Гетьман Іван Мазепа та його роль в історії України
32. Антиукраїнська політика Російської імперії у 1709-1750-х роках. «Конституція» Пилипа Орлика. Перша Малоросійська колегія. Правління Гетьманського уряду.
33. Україна у др.пол. XVIII ст. Ліквідація російським самодержавством Гетьманщини та Запорозької Січі. Друга Малоросійська колегія.

34. Гайдамацький та опришківський рухи в Україні. Коліївщина.
35. Російсько-турецькі війни др. пол. XVIII – пер. третини XIX ст. й Україна. Азовське, Чорноморське та Кубанське козацтво.
36. Поділи Польщі та їх вплив на черговий перерозподіл українських земель.
37. Політичне становище та соціально-економічний розвиток українських земель в складі Російської імперії наприкінці XVIII – першої половини XIX ст.
38. Політичне становище та соціально-економічний розвиток українських земель в складі Австрійської монархії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.
39. Масонський і декабристський рухи в Україні.
40. Національний рух на східноукраїнських землях в першій половині XIX ст. Кирило-Мефодіївське товариство.
41. Національний рух на західноукраїнських землях в першій половині XIX ст. «Руська трійця».
42. Європейські демократичні революції 1848 р. й Україна. Основні досягнення українського національного руху.
43. Скасування кріпосного права та панщини на східно- та західноукраїнських землях
44. Громадівський, народницький; москвофільський, народовський рухи в Україні у другій половині XIX ст.
45. Виникнення, програмні документи й діяльність українських політичних партій наприкінці XIX – на початку XX ст.
46. Український національний рух в час революції 1905-1907 рр.
47. Створення, програмні документи й діяльність молодіжних військово-спортивних організацій «Сокіл», «Січ», «Пласт».
48. Україна у Першій світовій війні.
49. Створення, бойовий шлях та культурно-освітня діяльність Українських Січових Стрільців.
50. Українська революція 1917-1921 рр.: причини, характер, періодизація
51. Утворення Української Національної Ради та Генерального секретаріату, їх функції та політика (березень-листопад 1917 р.).
52. Універсали Центральної ради та їх роль в розбудові Української держави.
53. Проголошення та спроби встановлення радянської влади більшовиками. Перша війна більшовицької Росії проти Української Народної Республіки (листопад 1917 – січень 1918 рр.).
54. Героїзм і трагедія Крут.
55. Брестський мирний договір УНР з Центральними державами: досягнення і прорахунки.
56. Гетьманський переворот (1918) і проголошення Української монархічної держави.
57. Внутрішня і зовнішня політика Української монархічної держави (1918).
58. Створення Директорії, її прихід до влади, програма та діяльність.
59. Друга війна більшовицької Росії проти УНР (1919-1920 рр.). Утвердження радянської влади в Україні.
60. Перший та Другий зимовий походи армії УНР.
61. Варшавський та Ризький мирні договори, їх суть та наслідки для України.
62. Західно-Українська Народна Республіка: виникнення, внутрішня і зовнішня політика.
63. Польсько-українська війна 1918-1919 рр.: суть, основні етапи та наслідки.
64. Акт злуки УНР та ЗУНР (1919): проблеми соборності України.
65. Причини поразки та уроки Української революції 1917 – 1921 рр.
66. Політична та соціально-економічна програма більшовиків в Україні (1917-1921). Політика «воєнного комунізму».
67. Міжнародне становище України після поразки національної революції 1917-1921 рр. Черговий перерозподіл українських земель іноземними державами.

68. Створення СРСР й входження УРСР до її складу. Політичний статус, соціально-економічні й культурні повноваження республіки.
69. Голод 1921-1923 рр. в УРСР. Нова економічна політика.
70. Політика українізації, її суть та результати.
71. Індустріалізація в УРСР: завдання, досягнення та прорахунки.
72. Колективізація в УРСР: причини, здійснення та наслідки.
73. Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: причини, суть, наслідки.
74. Масові політичні репресії 20 – 30-х рр. ХХ ст. комуністичного тоталітарного режиму в УСРР.
75. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період (1921-1939): політична й духовно-культурна ситуація, соціально-економічний розвиток.
76. Українська Військова Організація й Організація Українських Націоналістів: створення, програми та діяльність.
77. Карпатська Україна у 1938-1939 рр.: створення та боротьба за незалежність.
78. Пакт Молотова-Ріббентропа і його вплив на розв'язання Другої світової війни.
79. Входження західноукраїнських земель до складу СРСР й УРСР. Особливості політики радянізації.
80. Масові репресії радянського режиму на західноукраїнських землях у 1939-1941 рр.
81. Німецько-радянська війна 1941-1945 рр. й Україна. Окупація України нацистською Німеччиною.
82. Німецький окупаційний режим в Україні (1941-1944). Його особливості в різних окупаційних зонах.
83. Діяльність радянського підпілля та партизанський рух в Україні під час війни (1941-1944).
84. Створення та боротьба Української Повстанської Армії (1942-1945).
85. Акт відновлення української державності: 30 червня 1941 р.: проголошення та наслідки.
86. Українська дивізія «Галичина»: особливості створення й участь у бойових діях.
87. Завершальний етап німецько-радянської війни й звільнення України від німецької окупації (1943-1944).
88. Наслідки Другої світової війни для України: людські, матеріальні й моральні втрати.
89. Особливості процесу відбудови народного господарства України у повоєнні роки (1945-1953).
90. Голод 1946-1947 рр. в УРСР: причини та наслідки.
91. Повоєнні адміністративно-територіальні зміни в УРСР (1945-1954); Україна в системі міжнародних відносин. Зовнішньополітична діяльність УРСР.
92. Суперечливий характер суспільно-політичного життя в УРСР (1945-1956). Боротьба радянського режиму з українським націоналізмом та космополітизмом.
93. Особливості радянізації західних областей УРСР (1944-1956). Ліквідація Української греко-католицької церкви. Боротьба радянського режиму з УПА та підпіллям ОУН.
94. УРСР в період десталінізації (1956-1964). «Хрущовська відлига».
95. УРСР в період неосталінізму та «Брежнєвського застою» (1964-1985).
96. Політика русифікації України: суть та наслідки.
97. Дисидентський та правозахисний рухи в Україні. Шістдесятники.
98. «Горбачовська перебудова» та її вплив на суспільно-політичні та економічні процеси в УРСР.
99. Активізація національного руху в Україні: проблеми екології, мови, історії. Створення та діяльність Народного руху України й інших національних інституцій.
100. Вибори до Верховної Ради СРСР та УРСР. Демократичний блок й Народна Рада. Декларація про державний суверенітет України (1990).

101. Акт проголошення незалежності України (1991). Грудневий (1991) референдум та вибори Президента України.
102. Проблеми політичного, соціально-економічного та духовно-культурного розвитку незалежної України (1991-2004).
103. «Помаранчева» революція 2004-2005 рр.: причини та результати.
104. Українська «революція Гідності» 2013-2014 рр.: причини, хід та результати.
105. Російська окупація Криму та спроби захоплення Донбасу. Особливості російсько-української війни 2014-2021 р.